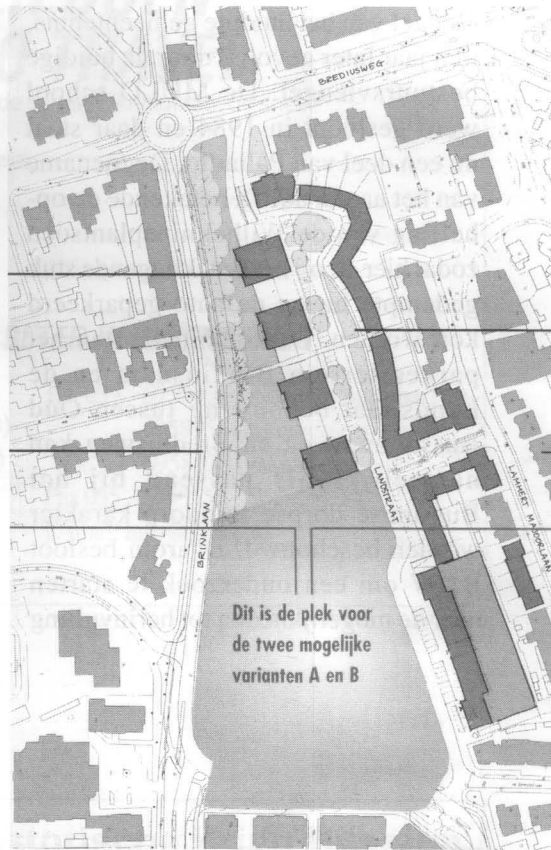

De haven van Bussum

De plannen die de gemeente Bussum momenteel ontwikkelt voor het terrein rond het gemeentehuis, het gebied Landstraat Noord, heeft bij meniggen het idee doen post vatten dat de haven weer terug komt in Bussum. Deze haven heeft een interessante geschiedenis waar ik, in vogelvlucht, iets over wil vertellen. De eerste haven van Bussum dateert van omstreeks 1796 en was niet veel anders dan een rondlopende zanderijsloot. In het midden daarvan lag de Veerkamp ofwel het weiland van Simon Hendrik Veer. De afbeelding uit 1884 (zie onder het artikel) geeft deze situatie weer. Deze afbeelding is een detail van de kaart die toen is gemaakt door de Vereniging ter verfraaiing. Simon Hendrik Veer bewoonde de villa Delta die ook op deze kaart staat. De zandwinning was vanaf de tweede helft van de zeventiende eeuw een belangrijke inkomstenbron voor vele Bussumers en diende om de hoge gronden rond Naarden af te graven, zodat deze in geval van vijandelijkheden onder water gezet konden worden. In 1899 werd het stuk van de zanderijsloot vanaf de huidige Raadhuisstraat gedempt en werd het resterende weiland tot aan de Brediusweg uitgegraven. Aldus ontstond er een 'echte' haven tussen Landstraat, Brinklaan en huidige Raadhuisstraat en een grote kale vlakte vanaf de Raadhuisstraat tot aan de Havenstraat. Afbeelding twee (zie onder het artikel) toont deze situatie op een foto uit 1924. Het graven van de haven en de aankoop van het weiland betekende een forse financiële aderlating voor de tamelijk arme ge-

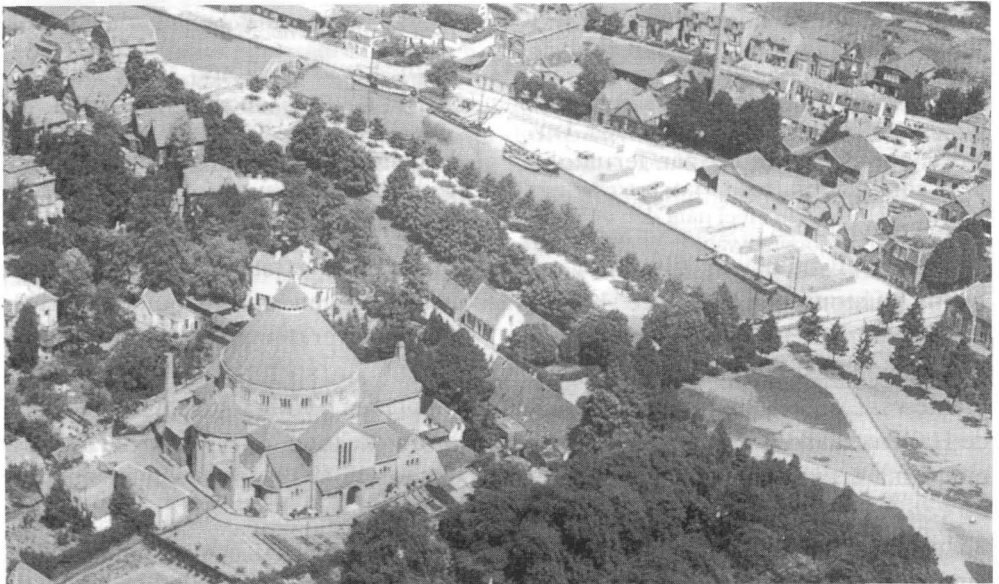
Plan Landstraat noord 2000

meente terwijl er slechts geringe inkomsten tegenover stonden. Met de kale vlakte wilde het ook niet echt lukken. Uiteindelijk werd besloten om bij de Havenstraat maar een plantsoen aan te leggen en daaromheen kavels grond te verkopen voor woningbouw. Aldus ontstond het Wilhelminaplantsoen. Op het stuk dat leeg bleef bouwde men in 1921 een MULO school. In 1939 was de situatie al weer zo gewijzigd dat besloten werd de haven te dempen. Aldus ontstond er veertig jaar later wederom een kale vlakte en weer wilde het met de in-

vulling niet echt lukken. Uiteindelijk bouwde men er in 1961 de werk-vleugel van het huidige gemeentehuis, tien jaar later gevolgd door de huidige bestuursvleugel. De MULO school werd gesloopt in 1984 en daar staat nu een deel van Palladio. De toename van het aantal auto's betekende de opheffing van de Wilhelminaplantsoen zodat hier en op het braakliggende stuk gedempte haven de auto geparkeerd kon worden. De combinatie van het parkeerterrein Brediusdam en de Landstraat bebouwing tussen Oud Bussummerweg en Brediusweg kan nauwelijks als passend bij het Bussumse dorpse tuindorp karakter worden beschouwd. Daarom besloot B&W om een onderzoek te starten naar de mogelijkheden tot herinvulling

van dit gebied en wel in twee varianten: met en zonder gemeentehuis. In beide varianten komt het element water weer terug, zoals afbeelding 3 laat zien. Deze afbeelding maakt meteen duidelijk dat noch de haven van 1850, noch de haven van 1900 terug komt. Indien er al behoefte bestaat aan een historische vergelijking dan kan op zijn best beweerd worden dat er weer een deel van de oorspronkelijke zanderijsloot terugkomt, aangevuld met een zwaairom zoals te vinden is in het Mouwtje. Wat er daarnaast hopelijk wordt gerealiseerd is een stedenbouwkundige invulling die beter past bij Bussum en dus langer bestand is tegen de tijdgeest..

Arie Gouka

Afb.3 De Koepelkerk met de haven op de achtergrond, 1924